

tovat stránku mravní. A tak resumé autorovým je, že všechny theorie mají relativní nárok na život, protože je třeba, aby byly posuzovány také s hlediska své doby.

Věda trest. práva prodělávala rovněž vývoj dle jednotlivých období — od indeterminismu (zdůrazňování svobody lidské vůle) přes Comteovu školu pozitivistickou (příčinná závislost sociál. zjevů na zákonech přírodních), klassickou i neopozitivistickou ke školám antropologické (zločin je výsledkem fysického a psychického založení pachatele) a sociologické (vlivy fysické i sociál. prostředí na charakter viníkův).

Z pomocných věd práva tr. vytyčuje autor vedle dějin a pravovědy srovnávací zejména kriminologii se svými 3 větvemi (anthropologií v už. sm., sociologií a psychologií), dále politiku, statistiku a poenologii.

Část prvá je vhodně uzavřena četnou literaturou domácí i cizí, zejm. anglickou, francouzskou, italskou, maďarskou, německou a ze slovanských polskou a srbochorvatskou.

Teprve v části druhé zabývá se autor všeobec. ustanoveními tr. zákona. Je to zejména oddíl o pramenech tr. práva na Slovensku, jímž Milotova kniha stává se v naší literatuře prvou, podávající souvislé pojednání o vývoji pozitivního práva tr. na Slovensku, se zvláštním zřetelem k vývoji v zemích českých od dob nejstarších až po unifikované zákony čsl.

Třetí část o t. zv. tr. činu, obsahově nejdelsí a nejdůležitější, rozdělil autor z důvodů didaktických na několik odstavců, z nichž prvé dva jednájí o tr. činu po str. objektivní a subjektivní, třetí o protiprávnosti, čtvrtý o důvodech ji vylučujících a poslední o zániku trestnosti. Při tom ovšem stále přihlíží spisovatel k čes. právu, zvláště v části čtvrté, pojednávající o jednotlivých trestech a opatřeních zabezpečovacích. Tu sluší zejména připomenouti, že k pojednání o podmíněném odsouzení a propuštění, jakož i o zákonu na ochranu republiky posloužily autorovi jím loni zpracované a vydané komentáře zmíněných zákonů.

Pátý a poslední díl obsahuje výklad o zásadách uplatňovaných při ukládání trestu, zvláště při snížení a záměně, jakož i při úplném upuštění nebo zmírnění u osob mladistvých.

Pokusili jsme se pro nedostatek místa jen tak zhruba načrtnouti obsah autorovy knihy, ale jsme si dobře vědomi, že práce sama by zaslouhovala detailního rozboru, zejména vytyčení těch novot, které jednak ze svých přípravných studií, jednak z cizích literatur k nám prof. Milota přináší. Avšak nejdůležitější význam má kniha pro slovenské právo, kterému se prací Milotovou dostává díla nad jiné cenného. Neboť — ačkoliv je to dle autora jen nástin — přece se po přečtení neubráníte dojmu, že je to hluboká studie odborníka, jenž přistupuje k dílu nejen s vážností, nýbrž i s láskou a porozuměním pro věci nejsložitější.

Tento fakt — přáli bychom si — aby si zejm. uvědomili naši kolegové slovenští, neboť by byla v tom jednak vzpruha a posila pro další plodnou práci autorovu, jednak nejlepší uznání činnosti českého profesora na Slovensku.

J. Přenosil (Bratislava.)

Živnostenský řád doplněný novelami a k němu se vztahujícími zákony, normaliiemi a rozhodnutími úřadů. — Díl II. — Ochrana dělnictva a jiné předpisy řád živnostenský doplňující. Uspořádali Dr. B. Štědrý a Dr. R. Buchtela. Nákladem Kompasu. — Praha 1924. — Str. 944. — Cena 85.— Kč. — Před rokem vyšel prvý díl tohoto díla, jehož díl II. obsahuje předpisy o osmihodinové době pracovní, práci žen a dětí, práci domácí, podpoře nezaměstnaných, vystěhovalectví a pod. Velice hledány bývají dále předpisy o ochraně zdraví a života dělníků v jednotlivých odvětvích živnostenských. Kniha obsahuje dále předpisy o ochraně zdraví a života dělníků v jednotlivých odvětvích živnostenských, pak předpisy o svátečním a nedělním klidu v Čechách, na Moravě a ve Slezku, pak těžko poměrně přístupné

normy o obchodě podomním, o živnostech kočovných, o biografech, soukromém vyučování, předpisy potravinové, ustanovení na ochranu prodávajících a kupujících jako o výprodejích, nekalé konkurenci a pod. Nakonec jest připojen seznam živností. Poměry živnostenské vyžadovaly a neustále vyžadují množství předpisů, jež nyní rozrostly se do takové šíře, že jest nesnadno je postřehnouti. Druhý díl knížky řadí se dobře k dílu prvému, doplňuje ho a oba dva díly vespolek činí spolehlivého rádce v oboru práva živnostenského. Autoři slíbili, že pro obor práva pletného v zemích slovenských vydají knihu zvláštní, než přece v obou svazcích tu a tam vyskytnou se i normy platné jenom v zemích nehistorických. Vydanou knihou zaokrouhluje se pro praktické právníky normy živnostensko-právní v jeden celek, a možno říci, že v tomto směru jsme nyní úplně emancipováni od příruček cizích. — Pořáde však máme své námítky proti značné ceně zákoníků Kompasem vydávaných, ježto tímto způsobem se velice pěkná edice Kompasů činí určitým kruhům téměř nedostupnou. Nedalo by se v tomto směru určitou úpravou papíru a tisku vydání ta více všeobecní? Máme za to, že bylo by tak i ve vlastním prospěchu nakladatelství.

Časopis Archivní Školy. Vydávají Gustař Friedrich, Václav Hrubý, Vladimír Klecanda. Ročník I. 1923. Praha. Nákladem Státní Archivní Školy. 8° — str. 208. — Archivní Škola zřízená r. 1919 podle vzoru vídeňského Institutu für Geschichtsforschung a pařížské École des chartes seskupila kolem sebe nejen své odchovance, nýbrž i archiváře starší ve Společnosti archivní školy. Její péčí vydán byl právě tento svazek, který však není vlastně časopisem, protože vychází jednou za rok, nýbrž sborníkem hned v prvopočátku slibně se reprezentujícím příspěvků, které také zajímají nás nejen s hlediska právní historie, ale i praktického. Neboť právě nám, právníkům záleží mnoho na tom, abychom měli archivnictví řádně organisované pro bezpečí práv dokumenty pojištěných. Prvý svazek přináší příspěvky teoretické jako práci dra Václava Hrubého (Jindřich Vlach z Isernie a počátky městských knih pražských i desk zemských), dra R. Kossa (Listiny z archivu markrabat moravských ve vídeňském státním archivu), dr. K. Kazbunda (Organisace a archiv nej. policejního úřadu a ministerstva policie), ale lze podle programu Společnosti doufat, že obrátí záhy zřetel k otázkám praktickým a tak vyhoví i po této stránce požadavku zajisté naléhavému. Počátek byl učiněn již v tomto svazku uveřejněním řady velmi důležitých zpráv. Ča.

Příručka národního hospodářství pro obchodní akademie. Napsal PhDr. a JUDr. Kazimír Dobiáš. — Praha 1924. — Nákladem Otakara Janáčka. — 16°. — Str. 244. — Kč 25,00. — Kniha nemá větších ambic než býti příručkou pro studium národního hospodářství na střední škole. Systematika knihy také ničím se neliší od ustálené systematiky klasické školy, jako vůbec dílo zdá se býti značnou kompilací literatury, speciálně prací prof. dra Grubra. Tento rys jest velice zřejmý zvláště u t. zv. politik národohospodářských. Pro první informace knížka úplně postačí, škoda jen, že autor nerozšířil kapitolu o české vědě národohospodářské, kde jest veliký nepoměr mezi zmínkami věnovanými jednotlivým spisovatelům, neboť uvést, že prof. dr. Horáček a Gruber (s uvedením jejich ministerských úřadů) »obohatili naši národohospodářskou literaturu velmi cennými spisy« jest snad příliš lajonické řešení, jehož si tito učitelé, zvláště od autora, opravdu nezasloužili. Přes to, že mezi národohospodáře se dostali sociologové, kteří mají jinou metodu a jiný cíl, vyšli úplně na prázdno jiní naši národohospodářští autoři.

—á—